1815. No. 128

LEEU-WARDER COURANT.

WOENSDAG den 25 OCTOBER.

WEENEN, *den 8 October.*

In de Parysche dagbladen, onder anderen in de Gazette de France van den 27sten september, heeft men onder het artikel Weenen een omstandig verslag gevonden, van de belangrijke diplomatieke onderhandeling, welke den 19den september op het kasteel van Schönbrunn, in tegenwoordigheid van Hare Majesteit de Keizerin *Maria Louisa*, heeft plaats gehad, en waarin Hoogstdezelve voor haar en voor haren zoon afstand deed van hare regten op de kroon van Frankrijk; uit welke bronnen de dagbladen deze tijding hebben geput, is niet ligt te raden, daar men te Weenen niet het minste van deze groote diplomatieke onderhandeling vernomen heeft.

BAZEL, *den 11 October.*

Eergisteren namiddag is Z. M. de Keizer van Rusland met een klein gevolg, onder het lossen van het geschut, het luiden der klokken en het paraderen van de zwitsersche en burgerlijke korpsen, alhier binnen gekomen. Vier-en-twintig uren later werden wij vereerd door de aankomst van Z. M. den Keizer van Oostenrijk. Iedere Monarch werd aan de grenzen van Burgfelden door eene deputatie uit de stads regering verwelkomd, en door de burger kavalerie naar Hoogstdeszelfs woning begeleid. Eiken dag werd er geïllumineerd.

Gisteren morgen vroeg heeft Keizer *Alexander* ons reeds verlaten. Z. M. begaf zich geheel alleen, te voet, slechts door eenen officier begeleid, doch door eene menigte volks omgeven, uit zijne woning tot voor de poort van de Grenzacher weg, alwaar Hoogstdezelve de wagen inhaalde. Z. M. heeft de reize naar Zurich voortgezet.

Gisteren heeft men in Lörrach een bevel bekend gemaakt, om op verscheidene personen, onlangs uit Frankrijk gevlugt, een wakend oog te houden, en wel inzonderheid op den generaal *Lefèvre*.

FRANKFORT, *den 15 October.*

Gisteren morgen ten acht uren, is Zijne Majesteit de Koning van Pruissen, die zijn nachtverblijf te Wisbaden gehouden had, in volmaakten welstand alhier aangekomen. De raad dezer stad had de noodige toebereidselen gemaakt om dien Monarch, aan wien Duitschland zoo veel te danken heeft, op eene behoorlijke wijze te ontvangen: dan Zijne Majesteit kwam, onder den naam van graaf *van Ruppin*, alhier binnen en begeerde incognito door te reizen. De Koning heeft zich slechts een half uur opgehouden, en na een ontbijt genomen te hebben, zijne reize naar Fulda voortgezet.

LONDEN, *den 17 October.*

Tot heden is het traktaat van vrede met Frankrijk hier nog niet publiek gemaakt, en men verneemt nu, dat het nog wel 14 dagen kan aanloopen, eer het finaal in orde opgesteld en geteekend zal zijn. Een stuk, dat zoo veele Mogendheden betreft en zoo veele punten bevat, moet noodzakelijk van eene aanmerkelijke uitgebreidheid zijn, en alleen het maken der authentike kopien voor elke Mogendheid zijnen tijd hebben. Dit is echter ook de eenige reden, waarom het nog niet officieel afgekondigd kan worden; want alle punten van discussie, zonder uitzondering, zijn finaal geregeld en overeengekomen.

De geallieerde magt, welke in Frankrijk nog voor 5, of ten minsten voor 3 jaren zal blijven, en door Frankrijk moet onderhouden worden, zal bestaan in 30,000 man van ieder der vier Hoofdmogendheden. Engeland, Rusland, Oostenrijk en Pruissen; uit 10,000 Beijerschen, 5000 Hanoveranen, 5000 Wurtembergers, 5000 Saksers en 5000 Deenen, te zamen 150,000 man.

Voorts verneemt men thans nog nader, dat van de 700 millioenen contributie, welke Frankrijk zich bij het traktaat verbonden heeft om in termijnen te betalen, zullen gegeven worden 60 millioen aan de Nederlanden, 20 millioen aan de Staten van den Neder-Rijn, 40 millioen aan de Staten van den Boven-Rijn, 10 millioen aan Piemont en 7 millioen aan Spanje; terwijl ongeveer 175 millioen zullen besteed worden tot herstel en aanlegging der noodige vestingen aan de Noordelijke en Noord-Oostelijke grenzen van Frankrijk, en de overschietende 388 millioen tusschen Engeland, Rusland, Oostenrijk en Pruissen gelijkelijk zullen worden verdeeld.

Ten bewijze dat Frankrijk de aan hetzelve bij het vredes-traktaat opgelegde oorlogs-contributie van 700 millioenen franken gemakkelijk betalen kan, voeren onze nieuwspapieren aan, dat het gemunt goud en zilver, in Frankrijk voor de revolutie in omloop, volgens eene opgave van *Necker*, welke door *Burke* erkend is als juist te zijn, 2000 millioenen franken heeft bedragen. Onder *Buonaparte* nu, moet deze som door zijne verbazende in zoo veie staten van Europa gedane afpersingen van geld, dat naar Frankrijk gesleept is, nog op eene onbegrijpelijke wijze vermeerderd zijn, en wel zoodanig, dat daarmede niet gelijk kan staan hetgeen door den veldtogt naar Moskou, en nu door de emigratien, enz., uit Frankrijk wederom uitgaat.

De oproerige matroozen op onze noordelijke kusten gaan nog altijd voort met de schepen te beletten in zee te steken. De reeders en eigenaars hebben den 7den dezer te North-Schields eene vergadering gehouden, waar zij eenparig besloten hebben, aan de eischen dier rebellen geen gehoor te geven, en zich niet te onderwerpen, om een bepaald getal matroozen aan boord te nemen; belovende echter vrijwillig het tegenwoordig getal te vermeerderen, indien men het aan hun wilde overlaten. De matroozen, in hunne vorderingen blijvende volharden, hebben de magistraten van verscheide graafschappen maatregelen genomen, om hen te bedwingen. Te Aberdeen heeft de regering de militaire macht ingeroepen, en de rebellen gedwongen zich te onderwerpen. Men zal ook eene zeemagt gebruiken, om deze ongeregeldheden te keer te gaan; reeds is de corvet de Thrasser vrijdag van Duins naar Schields gezeild, met troepen aan boord, en zal gevolgd worden door andere oorlogs-vaartuigen, die overal, waar zulks noodig is, troepen zullen overbrengen.

De troon en de scepter van den Rajah *Singa*, den wreeden Koning van Candij, is te Londen als een geschenk voor den Prins-Regent aangekomen. De vaandels, welke men veroverd heeft, toen hij gevangen gemaakt is, zijn te gelijk met de adelaars in den slag van Waterloo buit gemaakt, vrijdag in de Whitehall-Kapel, zonder eenige staatsie opgehangen.

PARYS, *den 15 October.*

De deputatie van de kamers der pairs en der afgevaardigden zijn, heden avond, na elkander, in de troonzaal bij den Koning plegtig binnengeleid, die de adressen van dezelve kamers uit den mond van den kanselier en uit dien van den heer *Lainé*, als presidenten, aangehoord, en aldus beantwoord heeft.

Aan de deputatie van de kamer der pairs:

„ Ik ontvang de verzekering der gevoelens van de kamer der pairs met de levendigste aandoening. Toen ik de kamers rondom mij vergaderde, heb ik haar, bij die plegtige gelegenheid, de diepe droefheid moeten betuigen, waarvan mijn hart doordrongen was; thans zal ik haar alleen van mijne hoop spreken. Ik ken mijne pligten; ik zal ze allen vervullen; ik maak met vertrouwen staat op de medewerking van de kamer der pairs, om de ongelukken van ons vaderland te herstellen, en hier van zie ik een onderpand in de wijze, waarop zij mij zoo even hare gevoelens betuigd heeft."

Aan de kamer der afgevaardigden antwoordde de Koning in dezer voege:

„ Ik ben levendig getroffen over de gevoelens, welke de kamer mij betuigt. Ik grijp volijverig de hoop aan op eene betere toekomst, welke zij mij aanbiedt. Zij kan staat maken op het vertrouwen, waarmede ik mij bij haar over de behoeften van den Staat zal uitdrukken, en op de standvastigheid, welke ik altijd betoonen zal in de handhaving der regten, die de openbare veiligheid verzekeren moet."

De hertog van Reggio, die thans opperbevelhebber over onze nationale garde is, zal van de 12 legioenen derzelve drie achtereenvolgende zondagen, te beginnen met morgen, 4 legioenen in oogenschouw nemen. Naar men verneemt heeft de Koning hem voornamentlijk daarom, in de plaats van den graaf *Dessole*, tot opperbevelhebber der nationale garde van Parys benoemd, omdat laatstgemelde niet gezorgd had dat de ongeregeldheid werd voorgekomen, nu 8 dagen geleden voorgevallen, toen eene Pruissische patrouille aangevallen en ontwapend werd, bij welke gelegenheid twee Pruissen zwaar gewond werden, en waarvan het gevolg was dat ongeveer 1000 man Pruissische troepen toeschoten en 7 Franschen opligteden, welke men zegt dat door Pruissen zouden gefusilleerd zijn.

In de munt zijn een aantal gouden stukken van 20 en 40 franken geslagen met de beeltenis van Z. M., gegraveerd naar een nieuw model. Die stukken zijn aan den Koning voorgelegd, ten einde er Z. M goedkeuring op te erlangen.

Heden hebben wederom een aantal Pruissische troepen deze hoofdstad verlaten.

Men zegt dat gister, toen de dames de la Halle van Versailles bouquetten aan de hertogin van Angoulême kwamen aanbieden, eene derzelve riep: „ Neem het bouquet van die daar niet aan; het riekt naar het viooltje." H. K. H. nam het nogtans aan en mengde het onder de andere bouquetten.

'sGRAVENHAGE, *den 19 October.*

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van donderdag den 19den october.

De vergadering geopend zijnde, gaf de president te kennen, dat de centrale sectie gereed was haar rapport uit te brengen over het ontwerp van adres aan Zijne Majesteit. En is besloten, dit rapport in geheim commité aan te hooren. De vergadering zich alzoo in geheim commité veranderd hebbende, en daarna weder geopend zijnde, werden, door de, op gisteren, daartoe benoemde commissie, ter vergadering binnen geleid, Zijne Excellentie de minister van Financien en twee leden van den Raad van State. Deze commissie zich geplaatst hebbende, las Zijne Excellentie de minister *Six van Oterleek*, een ontwerp van wet voor, tot regeling van het te kort, veroorzaakt door de buitengewone uitgaven van het tegenwoordig jaar, en tot bepaling der middelen, geschikt om dezelve te bestrijden; welk ontwerp ons is voorgekomen hoofdzakelijk van den volgenden inhoud te zijn:

Het bovenstaande te kort wordt bepaald op een montant van veertig millioenen guldens, te vinden, zonder vermeerdering der Nationale gevestigde Schuld, door de creatie van een gelijk montant schuldbekentenissen van een nieuw op te rigten syndikaat der Nederlanden.

De nog resterende bons van het oude syndikaat zullen, vóór de uitgifte dezer nieuwe schuldbekentenissen, losbaar wezen; die van de zesde series, vóór of op ultimo januarij; die van de zevende series, vóór of op ultimo februarij, en die van de achtste series, vóór of op ultimo maart aanstande.

De nieuwe schuldbekentenissen zullen dragen den intrest van vijf ten honderd, en bij maandelijksche twaalfde gedeelten losbaar zijn, te beginnen met 1mo januarij 1817, indiervoege, dat alle dezelve, vóór of op ultimo december 1826, zullen zijn ingetrokken.

De inkomsten van het nieuw syndikaat zullen, ten voorschreven einde, uitsluitend gebezigd worden, en bestaan in 15 additionele percenten, met den aanvang van het volgend jaar, te heffen over het geheele Rijk, op het principaal der navolgende belastingen en regten, als:

Op de personele en mobilaire belasting; op het regt op de deuren en vensters; op de dienstboden, paarden, plaisier- en landpassagiegeld; op het regt op de

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde*)

patenten; op alle de indirecte belastingen, zonder uitzondering, het regt van registratie, zegel en hijpotheek; het regt van successie, en de belasting op de gouden en zilveren werken daaronder begrepen, en eindelijk op den impost op de buitenlandsche produkten, mitsgaders op de tol- en konvooiregten.

Op de voorschreve schuldbekentenissen zal een ieder, als oorlogs-belasting, een voorschot doen in gereden gelde, bestaande in den opbrengst eener som, gelijk staande aan het geen hij dit jaar in de grondbelasting, personeel en mobilaire belasting, het regt op de deuren en vengsters, het dienstboden-, paarden-, plaizier- en landpassagegeld en het regt op de patenten, te samen genomen, heeft moeten opbrengen.

Het niet aldus geëmploijeerd gedeelte der voornoemde schuldbekentenissen zal gebezigd worden, om, met bijvoeging van niet minder dan een derde gedeelte in gereed geld, af te betalen zoodanige der buitengewone pretentien van het loopend jaar, als door den Koning daar voor geschikt zullen bevonden worden.

De termijnen van betaling van dezen oorlogslast zijn bepaald op maandelijksche vijfde gedeelten, te beginnen in november aanstaande, en te eindigen in maart 1816, terwijl daarentegen de opbrengst der directe belastingen over het volgend jaar, eerst met de maand april zal beginnen.

(Z. E. heeft in de redevoering tot adstructie van dit ontwerp (*zie het begin derzelve hier onder*) tevens op last van Zijne Majesteit, aan de vergadering der Staten-Generaal medegedeeld de rekening der ontvangsten en uitgaven van het Rijk, loopende van den 1sten december 1813, tot ultimo december 1814. en laatstelijk gecommuniceerd, dat de deliberatien omtrent de Nationale Schuld te houden, ingevolge van het 199ste art. der Grondwet, ook spoedig een aanvang zouden kunnen nemen tot bevordering van de belangen der schuldeischers van den Staat, en dat er reeds eene genoegzame hoeveelheid werkelijke Schuld was aangekocht, om de eerste loting van de uitgestelde Schuld, die, op den 1sten april 1816, moest plaats hebben, over eene somme van zes millioen te doen loopen.)

De vergadering heeft besloten, het voorschreve ontwerp van wet in de beide talen te doen drukken, en aan de leden te distribueren en naar de verschillende sectien te renvoijeren.

Waarna de vergadering is gescheiden en geadjourneerd tegen morgen op den middag.

Aanspraak van den minister van Financien, gedaan in de Tweede Kamer van de Staten-Generaal, bij gelegenheid der overbrenging van een ontwerp van wet tot regeling van het te kort, veroorzaakt door de buitengewone uitgaven van het loopend jaar, en tot bepaling der middelen, geschikt om dezelve te bestrijden.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Bij den eersten dageraad van het tegenwoordig jaar, bespeurde het kortziend menschelijk oog geene wolken aan den staatkundigen gezigteinder; maar de misdaad, die nimmer rust, was daarom niet minder in het duister werkzaam, en geene drie maanden daarna, bijna tenzelfden dage, dat van Weenen de aangename mare werd aangebragt van de volkomene hereeniging der te lang van elkanderen afgescheidene zeventien gewesten, trof ons het schrikkelijk berigt, dat de vijand van het menschdom, dat onze onverzoenbare vijand uit zijne schuilplaats weder te voorschijn getreden was, en dat hij, voorafgegaan door verraad, omheind door beguicheling, en in de hand gewerkt door ligtzinnigheid en gebrek aan vaderlandsliefde, zonder slag of stoot de hoofdplaats van Frankrijk naderde.

De natie, die, in zulke oogenblikken van overrompeling en schrik, niet moedig en vereenigd blijft, gaat ten gronde; maar wanneer zij nog voorouderlijke deugden en moed bezit; wanneer aan haar hoofd een Vorst staat, die op God bovenal bouwt, die den tegenspoed kent, en die, gerust op zijne goede zaak, geruggesteund door de ongeveinsde liefde van zijn volk, en van de trouwe zijner Bondgenooten overtuigd, het gevaar durft

(*Het vervolg op bladzijde twee*)

te gemoet te treden, en, met spoed, onpartijdigheid en volharding, gebruik weet te maken van de middelen, die een krachtige regeringsvorm en de ontvlammende algemeene geestdrift in zijne handen stellen, dan stuit niet alleen de vijand tegen eenen koperen muur van zelfvertrouwen, dan blijft die natie niet alleen behouden, maar uit het kwaad zelve wordt menigwerf een goed geboren, dat anderzins niet, of moeijelijker te bereiken zoude zijn geweest.

Indien ooit, heeft zich deze geschiedkundige waarheid bij ons bevestigd, Edel Mogende Heeren! zonder den geweldigen schok, dien het gevaar van onder een ondragelijk juk terug gebragt te worden aan den vaderlandschen geest gegeven heeft, zouden Vorst en volk, veldheer en soldaat, Belg en Hollander, oudere en jongere broeders van het thans hereenigd huisgezin, elkanderen in het veld van eer en gevaar zóó niet hebben leeren kennen. Zij allen weten nu, dat zij op elkanderen onderling als op éénen man kunnen bouwen.

Deze nu voorbij gegane Staats-orkaan heeft, te dien aanzien, een nut gesticht, dat in deszelfs heilrijke gevolgen op den voorspoed van het vereenigd Rijk onberekenbaar is; maar dezelve heeft ook tevens sporen nagelaten, die, zonder verdere opofferingen, niet uit te wisschen zijn, en die, zonder spoedige voorziening, 's Lands crediet en het geheel gebouw der financiele administratie volkomen zouden ondermijnen.

Deze voorziening ligt onzen geëerbiedigden Koning naauw aan het hart, en Zijne Majesteit haast zich, door mijnen mond, de aandacht uwer vergadering, in de eerste dagen van hare gewone bijeenkomst, op het belangrijk onderwerp van 's Rijks tegenwoordigen financielen toestand te vestigen, en met U Ed. Mog. over de middelen, om denzelven te verzekeren, te raadplegen.

De wet van den 2den december 1814 had, voor zoo veel de Noordelijke provincien aangaat, de begrooting der uitgaven van den Staat over het loopend jaar vastgesteld, en tevens bepaald de bronnen van inkomst, waar uit deze uitgaven zouden worden bestreden.

Deze begrooting bedroeg een montant van *f* 51,000,000; de middelen ter bestrijding werden geraamd op een geheel van *f* 51,384,868; en ik kan de eer hebben U. Ed. Mog. de verzekering te geven, dat, niettegenstaande de moeijelijke oogenblikken, die wij doorworsteld hebben, het meer dan waarschijnlijk is, dat de ondervinding het juiste dezer raming, zoo niet in derzelver onderdeelen, immers in hare slotsom, zal komen te bewaarheden.

Voor de Zuidelijke departementen was in de behoeften en middelen van den dienst van 1815 insgelijks voorzien, in het begin van dit jaar, voor zoo verre den toenmaligen stand van zaken aldaar aanging; en ook daar doet zich een gerustsstellend vooruitzigt op, alhoewel de inkomsten door het in bezit nemen van een nieuw gedeelte van territoir, aan den eenen kant, vermeerderen, en aan den anderen kant, door de gevolgen van den oorlog, verminderingen ondergaan hebben, en het dus voor als nog niet mogelijk is, ten opzigte van den financielen toestand van dat gedeelte van het Rijk, op even zekere en bepaalde datas door te gaan, als omtrent dien der Noordelijke provincien, welke geene verandering ondergaan heeft.

Aldus zouden, indien Europa in rust gebleven ware, in geen der beide gedeelten van het Rijk, eenige maatregelen noodig geweest zijn, om den dienst van het tegenwoordig jaar geregeld te doen afloopen, en alleen hebben behoeven gezorgd te worden, dat 's Rijks inkomsten, voor het vervolg, in genoegzame mate vergroot werden, naar aanleiding der vermeerdering van de landmagt, en van verscheidene andere onontbeerlijke Staats-uitgaven, welke het onmiddelijk gevolg moeten zijn der tegenwoordige gesteldheid van zaken.

Maar de Voorzienigheid heeft dit anders gewild; wij zijn plotseling in eenen oorlog ingewikkeld geworden, daar het op lijf en leven aankwam, en de eer en veiligheid van den Staat, het behoud van al wat den regtschapen mensch dierbaar is, hebben maatregelen en onkosten gevorderd, even groot als onvoorzien.

In de maand maart dezes jaars, zijn die buitengewone uitgaven reeds begonnen, en desniettemin heeft 's Rijks schatkist nog steeds hare betalingen behoorlijk voortgezet.

Dit heilzaam einde is bereikt geworden door bij de gewone inkomsten te voegen het gebruik van het overschot der aanzienelijke hulpmiddelen, door de Wet van den 14den mei 1814, tot herstel der nationale schuld aangebragt; door de administratie zoodanig in te rigten, dat 's Lands penningen in geene afzonderlijke kassen opgesloten gerakende, steeds een des te grooter bruikbaar geheel opleveren, en eindelijk door den vervroegden opbrengst der directe belastingen in de Noordelijke gedeelten van het Rijk, voorgeschreven bij de Wet van den 23sten junij dezes jaars, en in de Zuidelijke bij Zijner Majesteits besluit van den volgenden dag.

Doch deze middelen hebben de inkomsten, welke alleen berekend waren om de gewone uitgaven te bestrijden, niet doen vermeerderen, en het oogenblik is nu gekomen, dat deze inkomsten, zonder verder uitstel, op eene prompte en geregelde wijze, moeten worden opgevoerd tot gelijke hoogte, als die, waartoe de buitengewone behoeften geklommen zijn.

Om hier toe te geraken, was dan in de eerste plaats noodig, deze laatste zoo goed mogelijk te leeren kennen.

Tot berekening van dit oogmerk heeft Zijne Majesteit zoo ras als de drang der omstandigheden eenige verademing gaf en eenige berekening op de toekomst duldde, zich bezig gehouden met de diepte dezer wonde te peilen, en uit de rapporten, door de hoofden der verschillende Staats-departementen gedaan, is gebleken, dat de suppletoire begrooting van Staatsbehoeften voor den dienst van 1815 op niet minder dan de aanzienlijke som van veertig millioenen guldens kan bepaald worden.

Ten gelijken tijde had Zijne Majesteit met zorge de verschillende wegen nagegaan, langs welke men tot het dragelijk maken van dezen nieuwen last zoude kunnen geraken, en ik zal alleen bij dezen, als het ware, den leiddraad harer gedachten aan uleder vergadering hebben te openbaren.

Het eerste middel, dat in zulke gevallen voor den geest komt, is dat van eene *vrijwillige negotiatie*.

Dit middel prijst zich aan door het aangename uiterlijke van niets gedwongen met zich te brengen, en dus alle stof tot klagen voor te komen; maar het is onuitvoerlijk, in dentoestand, waarin wij ons alsnog bevinden.

De proef in de eerste dagen onzer herkregene onafhankelijkheid van dit middel genomen, doch met zeer weinig vrucht, bewijst dit zonneklaar.

De redenen hiervan zijn te vinden: in den waarlijk verarmden staat van de eigenlijke renteniers, die dan hoofdzakelijk, zoo niet uitsluitend, degene zijn, welke zulke negotiatien moeten doen gelukken; in den speculativen geest of zucht tot winnen, die, zelfs bij dien stand der maatschappij, door den lust tot herstel van het verlorene, aanwezig is geraakt, en in den staat van onzekerheid, geboren uit alle die buitengewone en schielijk elkander opgevolgde gebeurtenissen, waarvan wij ooggetuigen zijn geweest, en waardoor eene zekere huiverigheid ontstaan is, tegen het eigenlijk plaatsen of vastleggen van gelden; — in het groot onderscheid, hetwelk er, in dit opzigt, tusschen ons en het naburig Engeland, alwaar dit middel met vrucht wordt aangewend, bestaat.

Sedert den jare 1794 verdeeld, overheerd, verguisd, hebben wij te veel geleden, en zijn nog te kort in eenen staat van vooruitgang geweest, om middelen tot plaatsing voor overgewonnene kapitalen te behoeven; want deze bezitten wij nog niet; de vermeerderende handel en alomme opwakkerende nijverheid vinden gereed en goed gebruik voor de bestaande, en het zoude dan alleen door het uitloven van zeer groote voordeelen, bij het openen eener vrijwillige negotiatie, zijn, dat men de niet losse kapitalen tot deze destinatie zoude kunnen uitlokken; maar, boven en behalve het altijd onzekere, of deze voordeelen groot genoeg zouden wezen in de publieke openie om het voorgesteld doelwit te bereiken, en het overgroot nadeel dezer onzekerheid voor 's Lands crediet en voor de rigtige administratie der financien, spruit hieruit het tweeledig kwaad voort, van den Staat aan de bezwarende gevolgen dezer meerdere voordeelen bloot te stellen, en van, wat nog erger is, de bestaande nationale schuld in waarde te doen dalen, door nieuw voordeeliger papier naast dezelve te stellen.

Deze vrijwillige weg dan niet ingeslagen kunnende worden, werd het noodzaak en pligt tot gedwongene middelen over te gaan; en uit deze de minstdrukkende te kiezen.

De eenvoudigste dezer gedwongene middelen zijn *geforceerde heffingen*, percents gewijze op bezittingen of inkomsten te slaan; maar de bittere ondervinding, die het misbruik van dit middel opgeleverd heeft, heeft te veel doen zien, dat, vooral in een handeldrijvend land, waar men alle inquisitoriale vormen nog meer dan elders moet vermijden, het bijna uitsluitend op de verklaring van contribuabelen en op de waarde van den eed in dezen aankomt, en dat als dan, het geweten bij velen voor het belang wijkende, de eerlijke en gemoedelijke ingezeten dubbeld moet opbrengen, om dat zijne zedelooze en slimme nabuur onbeschaamd zijn fortuin verzwijgt en straffeloos de wet ontduikt.

Deze klip behoorde gemijd te worden, en ook de andere, namelijk die van het hatelijke en willekeurige, altijd gelegen in een tweede middel van soortgelijken aard, dat van *quotisatien*, op geenen bekenden maatstaf van opbrengst gebaseerd, maar alleen verhoogd of verlaagd ten gevolge der vermoedelijke waarde van elks bezittingen of inkomsten, berekend naar mate van zijne vertering of andere uiterlijke en zeer bedriegelijke kenteekenen.

En uit deze negative consideratien is gesproten het denkbeeld, om, gebruik makende van de kennis, die het gouvernement draagt van een jeders opbrengst in de directe belastingen door middel der bestaande cohieren, deze wetenschap te nemen tot basis van den als nu te heffen oorlogslast.

Dit bepaald zijnde, kwam, in de tweede plaats, in aanmerking, of deze last een don gratuit zoude behoren te zijn, waaruit geene verdere bezwaren voor den lande, in het vervolg, zoude voortspruiten, dan wel, of, voor de te bepalene som, rente gevend papier in de plaatse zoude moeten worden gegeven en dan gezorgd voor de interest-betaling en aflossing van dit papier.

Ware de gevorderde som kleiner geweest, dan zeker zoude Zijne Majesteit aan het eerste dezer alternativen

(*Het vervolg op de kant dezer Bladzijde.*)

de voorkeur gegeven hebben; maar dezelfde redenen, waarom men van vrijwillige negotiatien geen succes kan verwachten, zoo lang er geene overtollige kapitalen aanwezig zijn, pleitten hier met dubbelde kracht tegen het opnemen van zulk eene groote somme gelds uit de kassen der ingezetenen, zonder dezen last aanmerkelijk te verminderen, door hun andere verkoopbare waarden in de plaats te geven.

Aan deze verkoopbare waarden den hoogstmogelijken prijs te verschaffen, ten gelijken tijde deze geforceerde geldmaking, zoo veel mogelijk, te verdeelen, zoo wel door het getal der opbrengers, als door de termijnen, binnen welke de opbrengst geschieden moet, en eindelijk te zorgen, door middel eener op tijd werkende restitutie, dat dezelve niet alleen op de schouders der bekende contribuabelen in de directe belastingen drukke, is hetgeen Zijne Majesteit, in de noodzakelijkheid gebragt om tot eenen gedwongenen maatregel over te gaan, zich, bij deze gelegenheid, voor den geest gesteld had, en wat Hoogstdezelve vertrouwt, dat U Ed. Mog. met hem bewerkstelligd zullen vinden in de wet, welke ik gelast ben, op heden, ter dezer vergadering over te brengen, en waarvan het mij alsnu geoorloofd zij lecture te doen.

De *RECTOR der Universiteit te* GRONINGEN, maakt door dezen den belanghebbenden bekend, dat, volgens Hooge order, de plegtige beëediging van Rector en Professoren aan gemelde Universiteit ter invoering van de Organisatie voor het Hooger Onderwijs, gearresteerd bij Besluit van Zijne Majesteit van den 2den Augustus laatstleden, staat te geschieden op Maandag *den zesden November* aanstaande, en dat bij die gelegenheid eene plegtige Inwijdings-redevoering door hem zal gehouden worden. — De Heeren Studenten aan voornoemde Universiteit worden uitgenoodigd zich vóór dien tijd hier ter Stede te laten vinden, om deze plegtigheid mede te celebreren.

GRONINGEN, den 19 October 1815.

De Rector voornoemd,
H. MUNTINGHE.

*** Met droefheid maakt de ondergeteekende bekend, aan zijn medebroeders, vrienden en goede bekenden, dat zijn jongste zoontje, GEERT, oud dertien jaren en zeven maanden, zeer haastig, door een stikzinking, den 22sten october ll. overleden is.

HEEG, den 23 October 1815.

H. MANTINGH, Gz.,
Predikant.

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 23 October 1815.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	40¾	à	41¼
——— Uitgestelde Schuld	——	4⅝	à	4⅞
——— Restanten uitgestelde Schuld		1¾	à	1⅞
——— Kansbilletten		24½	à	25
——— Domein-rescriptien	4 ——		à	
——— Bons van het Syndikaat 6de serie	5 ——	99	à	99½
Dito 7de serie	5 ——	98½	à	99
Dito 8ste serie	5 ——	98	à	98½
Negotiatie 40 Millioen	5 ——	83¾	à	84½
Frankrijk, Tiers Consolidés	5 ——		à	
——— Certificaten van dito	——		à	
Engeland, geconsolideerde	3 ——	61¼	à	
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5 ——	70¼	à	71½
Dito Coupons	——	69½	à	71½
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5 ——		à	
Saxen, bij *Braunsb. en Comp.*	5 ——	96	à	97
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1807	5½ ——	22¾	à	23¼
Dito Coupons		7¼	à	8½
Weener bank bij *Goll en Comp.*	5 ——		à	
——— dito	4 ——		à	
——— Certific., bij *Goll en Comp.*	2½ ——	20¾	à	21
Italiën Monte Napoléon	5 ——	51	à	51½
Napelsche Certificaten	3 ——	48	à	48½
Zweden, bij *Hogguer en Hasselgr.*	5 ——	25½	à	26
Dito Coupons		6	à	5½
Deensche Kroon	4 ——	38	à	40
Dito Coupons		30	à	32
Amerika, bij *Hope en Comp.*	5½ ——	96½	à	97
——— bij *Staphorst*	5½ ——	82	à	82½

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.